

Quinta partida.

factum. & facit bene ad prædicta. quod notat Alberi. in lege finalis. col. pen. C. de iure emphy. ibi sed nunquid hæc lex habeat locum in contrahiibus nostri temporis, qui appellantur ad hereditatem perpetuam vi. ibi per eum & nota ista, quia doctores non tågunt in. d. l. fina. neq; in. d. c. potuit.

a ¶ *Ante que impleta venditione intelligitur nam bene potest exponere rem venalem sine requisitione*

que a la venda, b deue lo fazer saber al Señor, c como la quiere vender, e quanto es d lo quel dan por ella. E si el Señor

domini, vt notat Abb. in. d. c. potuit. de loca. i. notabili. itē & si nō traderet excusaretur à poena caducitatis vid. p. Ias. in tracta. de iure emphyteotico col. 155. cu. seque.

b ¶ *La venda.* quid si permutet cum alia re, dic q non requiritur consensus domini, vel requisitio de qua hic: imò sine eo potest permutare cum alio & est ratio: quia non potest consequi à domino rē, quā consequitur cum alio permutando, vt dicit Io. And. in addi. ad Specula. titu. de locato. vers. 121. & idem vult Ioan. de Imol. in. d. c. potuit. col. 8. vers. an autem Abb. consilio. 74. duo principalia. volu. i. decius consil. 160. Iason. in. d. l. fina. colum. 145. totius tractatus licet glo. parua ibi in verbo transponere velit, q illa lex etiam habeat locum in permutatione, si tñ tñ etiam per viam permutationis possit consequi à domino, quod ab alio: haberet locum ista. l. secundum Innocen. in. d. c. potuit. Abb. in dicto consilio & decius vbi. s. tenebitur tamen requirere dominum postquam cum alio permutauerit, vt illum inuestiat & in possessionem inducat recipiatq; laudemium secundum Iaso. vbi. s. ¶ *Quid autem in locatione ad longum tempus?* dicidem quod in venditione secundum Imol. in dicto capitu. potuit. super glo. 3. & tenet Alexan. qui alios refert consil. 120. volumi. 3. licet enim emphyteota irrequisito domino, seu sine eius consensu possit vendere suā commoditatem fruendi alteri, vt est de mente Barto. in. l. usufructu. ff. soluto matri. tamen procedit, nisi fieret ad longum tempus talis concessio commoditatis: nam tunc esset species alienationis, vt in. l. 1. §. quod ait. ff. de superficie. & ita declarat Bald. nouellus in tracta. de dote folio. 41. columna prima. posset tamen emphyteota aliquem facere usufructuarium in re emphyteotica, irrequisito domino, secundum Bald. in. l. 1. ff. quibus mod. usufruct. amit. in versu. idem in fundo. & hoc dictum dicit esse notandum Alexan. in. l. 3. §. ex contrario. ff. de acquiren. possessio. colum. 13. & dicit se habuisse de facto vbi & dicit, quod potest constituitur usum vni & usufructum alteri, & in penult. colum. assignat rationem ad dictum Bald. quia ex hoc non transfert vtile dominium, neque sua melioramenta, vnde non sumus in casu capi. potuit. de loca. neq; dictę legis fina. & idem tenet Iason. in. d. l. fina. 149. colum. totius tractatus. ¶ *Quid verò, si donet vide glo. in. d. l. fina. quæ dicit, quod non tenetur requirere dominum. & est magis communis opinio.* vi. ibi per Iaso. columna. 128. & columna. 135. totius tractatus vbi quid in emphyteota ecclesiæ, an possit donare & vide Bald. in. l. penult. C. ne rei domi. vel templo. & in. §. donare. qualiter feu. alie. possit & in. §. libellarie. de pace constantiæ. & Barto. in. l. in conuentionalibus. ff. de verborum obligatio. ¶ *Et an possit legare?* vide per Iaso. ibi columna. 138. & quid si venditio, vel alienatio sit necessaria, vt quia fit pro debitis emphyteotæ. vide per Iaso. ibidem colum. 149. totius tractatus versu. quinto quæro. vbi post Bald. in capitu. primo. in prin. de prohi. feu. alien. per Frede. tenet q possit dari in solutum per iudicem saluo tamen semper canone domini: sed aduerte, quia videtur dicendum contrarium: imò quod requirendus sit dominus qui fortasse velit soluere debita, & quod sibi assignetur in solutum. & non est ratio, cur in hoc aliud sit dicendum, quod enim fit per iudicem fieri videtur per debitorem. l. si ob causam. C. de euectio. l. eleganter in princip. ff. de pigno. actio. & cum emptor habeat causam à debitore, seruanda est huius legis dispositio ac si ipse debitor venderet. lege iulianus. §. idem Celsus. ff. de actionibus empti. l. is qui. ff. de usufruct. lega. & hoc tenet Bald. consulendo consilio. 306. volumine primo. verba inuestituræ & c. & licet loquatur, quando fuit factum pactum de non alienando: nisi requisito domino: tamen idem est, & si cesset tale pactum, expressum cum hoc sit de natura contractus & dispositione legis, & militat eadem ratio. ¶ *Quid si vendat dicens vendo tibi si, & quantum de iure possum, & nota aliter Bald. in capitu. primo. §. primo. columna quarta versu. sed pone quod vendidi & c. de successione feudi. loquens in feudo tener quod per ista verba excusetur à poena caducitatis argumen. l. si me in vacuum & l. qui absenti. §. primo. ff. de acquirenda possessione etiam si quando tradit sit oblitus excipere iura domini, quæ in ipso contractu excipi deberent,*

argumen. l. si binarum adium. ff. de seruitu. vrb. prædiorum. quod dicit esse verum, nisi aliqua captio domini posset interuenire per corporalem traditionem, puta si esset castrum quod vix dñs recuperare poterit: nam dolus est in traditione. & ideo purgari debet per amissionem feudi: quoniam confictæ & simulate protestationes nihil operantur: imò fraudem augent fictio- nes, vt. ff. de iure patro. l. si libertus & q

le qsiere dar tãto por ella, como el otro: estonce, la deue veder ante a el q a otro. Mas si el Señor dixesse, q le non queria e

per ista verba excusetur emphyteota à poena caducitatis tenet Iason. referens Bald. vbi supra (licet non ita late. vt dixi) in dicta lege fina. columna penultima. versu. vigesimo quinto quæro. tu adde Bald. in capitu. primo. §. fina. quæ fue. prima caus. benefi. amit. versu. sed pone. vbi ponit eandem quæstionem in feudo & concludit, quod licet clam fieri videatur cum non denuntiatur domino, & in præiudicialibus non iauet protestatio: tamen cum adiciit hæc verba, non aliter neque alio modo (quia tunc nihil videtur actum) fortè non perderet feudum: nam constat quod non intendit alienare, nisi possit iuxta notata in simili in. l. si quidem. C. de exceptio. & in. l. item labeo. §. i. ff. famil. herciscun. & argumen. l. si quis locuplex. ff. de manu. testa. & idem dic, si vendit sub conditione, si consensus domini acceperit, secundum Alberi. in dicta lege fina. columna fin. per. l. fina. C. de fundis patrimo. lib. vnde decimo. tradit Iason. in. d. l. si. colum. fin. ¶ *Et quid si alienatio sit nulla: sed de facto inualide celebrata?* dic quod talis alienatio non induceret poenam caducitatis. l. ea quidem. C. si mancip. ita fue. aliena. l. continuus. §. cum quis. ff. de verborum obligatio. Specula. titu. de locato. §. nunc aliqua. versu. 95. Barto. in lege fina. §. finautem. C. commu. de lega. Bald. in. l. secunda. C. de episco. audien. Alexand. consil. 99. colum. fina. volumi. ne quinto. vbi & vide per Alex. an si alienatio fiat pro parte cadat in totum à iure emphyteotico, de quo ultimo. viciam per Iaso. in dicta lege fina. versu. 13. quæro. penult. charta colum. secunda. intellige etiam istam. l. de vendente sciente qualitatem rei, quia erat emphyteotica: nam secus si ignoraret, vt tradit Iason. in dicta lege fin. versu. 15. quæro. colum. 154. totius tractatus & adde decium consilio. 328. colum. fina. per quem vide cui incumbat probatio scientiæ. & per Bald. in capitulo primo. §. si vasallus feudum. in fin. si de feudo fue. controuer. inter domi. & agna. ¶ *Et an ex venditione facta per patrem, qui receperat pro se & filiis & nepotibus præiudicetur illis?* vide Barto. quod sic in lege prima. ad finem. ff. de interdict. & relega. & vide Bald. in. l. adoptiuum. §. patronum. ff. de in ius vocan. & quid si sit minor qui vendidit. vi. Bal. in. l. rem quam. C. si aduersus venditio. pigno.

c ¶ *Al señor.* & si sunt plures domini omnium tenetur requirere consensum, quando sunt domini pro indiuiso. vide per Ioan. Andre. in additio. ad Specula. titu. de locato. §. nunc aliqua. versu. septuagesimo secundo. super parte fisci. & per Iaso. in dicta lege fina. versu. duodecimo. quæro. 133. columna totius tractatus. & quid si plures domini requisiti vnus velit pro se retinere: alius verò non? vide per Alberi. in. l. si duo. patroni. in princip. ff. de iure iurand. Iason. vbi supra. & in. l. stipulationes non diuiduntur. colum. 14. ff. de verbo. obligatio. nam si vult totam rem retinere, & totum pretium soluere bene auditur, per text. notabilem in. l. in bello. §. si seruus plurius. ff. de capti. & an sufficiat quod emphyteota vxoris denuntiet eius marito: dic quod sic per. l. aut qui aliter. §. quod seruus iuncta. glo. i. ff. quod vi aut clam declarando, vt ibi per Bart. tradit Iason. d. l. fin. 17. quæstione. 155. columna. totius tractatus & quod emphyteota emphyteotæ requirere debeat consensum domini principalis. vide Azo. C. eo. in summa. & glo. in. d. l. si. & per Bal. in. l. si permittente. C. ad macedo.

d ¶ *E quanto es.* in. d. l. si. à qua ista sumpta est, habetur quantum pretium ab alio re vera accipi potest, si ergo veritatem pretij non notificat, sed aliquid falsitatis admiscet vnde dominus nollit emere caderet emphyteota à iure suo, vt notat Salyce. in dict. lege fina. & Spec. tit. de locato. §. nunc aliqua versu. 92. & vide per Iaso. in dicta. l. fin. 6. & 7. notabili.

e ¶ *Que la no queria.* Quid si non constat de expresso consensu seu licentia: sed apparet, quod dominus longo tempore recepit pensionem ab emptore, cui vendidit emphyteota, an per hoc presumatur dominum consensisse venditioni? vide Alexand. consulentem quod sic consilio. 13. volumine quarto. & nota hic, quod sufficit q dominus dicat se nolle emere, licet non det licentiam vendendi, vt tenet Specula. in dicto. §. nunc aliqua. versu. 100. quæro. & idem probatur hic, & si dicat nolo retinere: quia nō est vterius expectandus